

In Memory

За публікації французькою мовою про Україну уряд Франції нагородив Володимира Косика однією з чотирьох найбільших відзнак Франції – Орденом мистецтв, письменства і гуманітарних наук (1998). Крім того, він мав Золоту медаль УВУ (2000), орден “За заслуги” III ступеня, був лауреатом Міжнародної літературної премії ім. Івана Кочелівця (2000), почесним членом Головної бурави Всеукраїнського братства ОУН-УПА (1995).

В. Піскун

ОСИП ЗІНКЕВИЧ (4.01.1925 – 18.09.2017)

18 вересня 2017 року відійшов у вічність Осип Зінкевич, за фахом хімік, за покликанням – український літературознавець, видавець. Голова правління українського незалежного видавництва “Смоло-скип”, член Вашингтонського Комітету Гельсінкських Гарантій для України. Член Національної спілки письменників України (1994), член редколегії газети “Літературна Україна”. Організатор і перший голова Музею-архіву українського самвидаву в Україні (1998). Упорядник “Енциклопедії дисидентського руху” (2010). Кавалер орденів “За заслуги” (1997) та князя Ярослава Мудрого V ступеня (2010).

Народився Осип Степанович Зінкевич 4 січня 1925 року в с. Малі Микулинці, нині с. Потічок Снятинського району Івано-Франківської області в селянській родині. Після Другої світової війни потрапив за кордон. Жив у Німеччині, потім у Франції, де у 1954 році закінчив інститут індустріальної хімії. Замолоду брав участь в українському молодіжному русі. У 1956 році переїхав до США.

Працював, зокрема, директором дослідної хімічної лабораторії. Проте продовжував брати активну участь в українському громадському житті. Упродовж 50 років він керував Фондом та Видавництвом “Смолоскип”, видав понад 500 книжок, опікувався пам’яттю забутих та репресованих письменників і відкрив шлях у літературу сотням молодих митців. Видавництво “Смолоскип” опублікувало, серед інших, твори Миколи Хвильового, Олега Теліги, Ліни Костенко, Василя Стуса, Євгена Сверстюка. Після здобуття Україною незалежності Осип Зінкевич переніс діяльність видавництва у Київ, але залишився громадянином США. Упродовж багатьох років свого життя він опікувався молодими письменниками. Від 1993 року “Смолоскип” проводив конкурс для молодих авторів, лауреатами якого в різні роки були Тарас Прохасько, Сергій Жадан і Світлана Пиркало.

Із дружиною Надією, яка завжди була його надійним другом, вони виховали трьох синів.

Подвижницька праця Осипа Зінкевича виявлялася в різних сферах: і літературознавчій, і у видавничій. Він є автором надзвичайно цікавої праці *3 генерації новаторів: Світличний і Дзюба: У джерел модерної української критики*, Балтимор (Смолоскип), 1967, 243 с.; упорядником таких монументальних праць, як *Українська Гельсінкська Група. 1978–1982: Документи і матеріали*, упоряд., передм. Осипа Зінкевича, Торонто; Балтимор (Смолоскип), 1983, 998 с.; *Лесь Курбас: У театральній діяльності, в оцінках сучасників. Документи*, голов. ред., вступн. ст., прим. проф. Валеріяна Ревуцького, упоряд., передм., Осипа Зінкевича, Торонто; Балтимор (Смолоскип), 1989, 1026 с. та інших.

Після здобуття незалежності України родина Зінкевичів повернулася в Україну. У 1992 році до Києва переїхало й видавництво “Смолоскип”. Тут у 1998 році Зінкевич створив при видавництві Музей-архів українського самвидаву в Україні. Його внесок у видання творів українського самвидаву на Заході є неоціненним. В одному інтерв’ю він згадував: “Ми на Заході почали боротьбу за окрему, самостійну участь України в Олімпійських іграх. Ця боротьба була також критиком для отримання самвидаву, який перевозили на Захід спортсмени. Я особисто, як член Міжнародної асоціації спортивної преси з осідком в Італії, без проблем отримував пресову акредитацію. Так я, або наші однодумці мали пресові акредитації на Олімпійських іграх у Мехіко, в Мельбурні, Римі, Монреалі, Мюнхені, Лос-Анджелесі, на універсіадах у Японії, в Едмонтоні, на різних міжнародних спортив-

In Memory

них змаганнях, – це давало нам змогу зустрічатися зі спортсменами і отримували від них самвидав...

Жодна українська публікація і жодна українська справа не здобула у Західному світі, в Америці й Канаді, такого колосального розголосу, як “Лихо з розуму” англійською мовою. У нас є сотні вирізок з преси англійською, французькою, іспанською, німецькою мовами, які писали про Чорновола і про “Лихо з розуму”. І це був важливий внесок у відродження незалежної України.

В. Піскун

ВІКТОР ЧУМАЧЕНКО (26.04.1956 – 5.12.2017)

5 грудня 2017 року у Краснодарі (Російська Федерація) помер Віктор Кирилович Чумаченко, літературознавець, громадський діяч.

Народився Віктор Чумаченко 26 квітня 1956 року в станиці Ахметовській Краснодарського краю. Закінчив Кубанський державний університет, філологічний факультет за спеціальністю російська мова та література (1978 р.) та аспірантуру в Літературному інституті імені Максима Горького Союзу письменників СРСР за спеціальністю теорія літератури

(1987), захистив кандидатську дисертацію. Працював у різних інституціях свого рідного краю, але найдовше – завідував кафедрою літератури Краснодарського державного університету культури і мистецтв (1993–2013). Був директором Науково-видавничого центру Краснодарського державного університету культури і мистецтв, першим заступником головного редактора регіонального наукового журналу “Культурная жизнь Юга России” (1999–2013); членом редакційних колегій серійних наукових видань “Кубанский сборник”, “Книжное дело на Северном Кавказе: история и современность”, “Кубань – Украина: